

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin orqanı

12 iyul 2025-ci il

№25 (9131)

www.muallim.edu.az

muallim@media.edu.az

Azərbaycan-Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri əlaqələri strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşıyır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 9-10 iyul tarixlərində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində işgüzar səfərdə olub.

Səfər çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iyulun 9-da Əbu-Dabidə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan ilə görüşü olub.

Söhbət zamanı dostluq və qardaşlığa əsaslanan Azərbaycan-Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri əlaqələrinin strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşdığı, siyasi münasibətlərimizin yüksək səviyyədə olduğu, iqtisadi-ticarəti əməkdaşlığın inkişaf etdiyi vurğulanıb.

Görüşdə ikitərəfli əlaqələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb, enerji, o cümlədən bərpa olunan enerji sahəsində ölkələrimiz arasında uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi qeyd olunub və bu istiqamətdə perspektiv layihələr müzakirə edilib.

İyulun 10-da Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Əbu-Dabi şəhərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistan Respublikasının Baş naziri Nikol Paşinyanın əvvəlcə nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə görüşü keçirilib.

Sonra görüş təkbətək formatda davam edib.

Əbu-Dabi görüşü: dünyaya sülh mesajı

Akademik Yusif Məmmədəliyev Azərbaycan elminin yetirdiyi parlaq simalardandır

Prezident İlham Əliyev görməli alimin 120 illiyinin qeyd edilməsi ilə bağlı Sərəncam imzalayıb

Prezident İlham Əliyev Akademik Yusif Məmmədəliyevin 120 illiyinin qeyd edilməsi ilə bağlı Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, 2025-ci ilin dekabr ayında görkəmli alim və ictimai xadim, Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının təşkilatçılarından biri, SSRİ Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, SSRİ Dövlət mükafatı laureatı, Əməkdar elm xadimi, kimya elmləri doktoru, akademik Yusif Heydər oğlu Məmmədəliyevin anadan olmasının 120 ili tamam olur.

Akademik Yusif Məmmədəliyev Azərbaycan elminin yetirdiyi parlaq simalardandır. Azərbaycanda neft kimyasının bünövrəsini yaratmış alimin qiymətli sənaye məhsullarının alınması üçün böyük təbii əhəmiyyətə malik texnoloji proseslərin işlənilib hazırlanmasında müstəsna xidmətləri vardır. Neft-kimya elmində mühüm hadisəyə çevrilən yüksək oktanlı aviasiya yanacaqları istehsalının yeni üsulunu kəşf etməsi Yusif Məmmədəliyevə şöhrət qazandırmışdır. Respublikada bir sıra elmi müəssisə və qurumların təşkili onun adı ilə bağlıdır. Geniş spektrli fundamental tədqiqat işlərini səmərəli pedaqoji fəaliyyətlə paralel sürətdə davam etdirən Yusif Məmmədəliyevin formalaşdırdığı Azərbaycan neft-kimya məktəbi ölkənin hüdudlarından çox-xoş uzaqlarda tanınmışdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və Azərbaycan elminin inkişafına verdiyi misilsiz töhfələrini nəzərə alaraq, akademik Yusif Məmmədəliyevin anadan olmasının 120 illiyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

- Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə akademik Yusif Məmmədəliyevin 120 illiyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Növbəti tədris ilindən işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yeni məktəblərin açılması nəzərdə tutulur

Emin ƏMRULLAYEV

■ Növbəti tədris ilindən işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yeni məktəblərin açılması nəzərdə tutulur. Həmin ərazilərdə ən azı 10-a yaxın məktəbin açılması gözlənilir. Xankəndidə 2-ci bir məktəbin də açılması, həmçinin Ağdam, Zəngilan və digər yerlərdə də yeni məktəblərin açılması planlaşdırılır.

■ Son 10 ildə müəllimlərin orta aylıq əməkhaqları 3 dəfəyə qədər artıb. Müəllimlərin orta aylıq əməkhaqları 2014-cü ildə 267 manat idisə, diaqnostik qiymətləndirmənin təbiiqindən sonra 2016-cı ildə 10% artaraq 403 manata çatıb. 2022-ci ildən müəllimlərin sertifikatlaşdırılması prosesinin təbiiqi ilə müəllimlərin orta aylıq əməkhaqları 20% artaraq 720 manat olub.

■ 2025-2026-cı tədris ilində müəllimlərin təxminən 45%-i 1000 manat və daha yuxarı əməkhaqqı alacaq. 2025-2026-cı tədris ili üzrə müəllim heyətinin orta aylıq əməkhaqqı 965 manat olacaq. Sertifikatlaşdırma da yüksək nəticə göstərərək maaşlarına 35 faiz əlavə alan müəllimlərin orta aylıq əməkhaqlarının 1320 manat, 10 faiz əlavə alanların isə 1010 manat olacağı gözlənilir.

35 ölkənin tələbələri “Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı” çərçivəsində təhsil alıb

Xarici İşlər Nazirliyi ilə Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən birgə icra edilən “Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı” proqramına 2024-2025-ci tədris ili üzrə müraciət etmiş 47 ölkədən yüzlərlə namizəd sırasından 35 ölkə üzrə 100 nəfər təhsil qrantına layiq görüldü.

Seçilmiş namizədlər əsasən Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Tibb Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Bakı Mühəndislik Universiteti, Bakı Ali Neft Məktəbi olmaqla Azərbaycanın 10 ali təhsil

müəssisəsində bakalavriat (əsas (baza) ali) tibb təhsili), magistratura, rezidentura, doktorantura təhsil səviyyələrində təhsil almaq hüququ qazanıblar.

Ölkə Prezidentinin sərəncamları ilə təsis edilmiş təhsil qrantı proqramları çərçivəsində ümumilikdə 2018-2023-cü illər çərçivəsində İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Qoşulmama Hərəkətinə üzv dövlətlərin vətəndaşları üçün ayrılmış 200-ə yaxın təqaüd proqramı çərçivəsində yerli təhsil müəssisələrində xarici tələbələr bakalavriat, baza ali tibb təhsili, magistratura, rezidentura, doktoran-

tura səviyyələrini üzrə təhsil almaq hüququ qazanıblar. Qeyd olunan təhsil qrantı proqramları çərçivəsində 50-dək ölkədən 70-ə yaxın beynəlxalq tələbə təhsillərini yerli ali təhsil müəssisələrində davam etdiriblər.

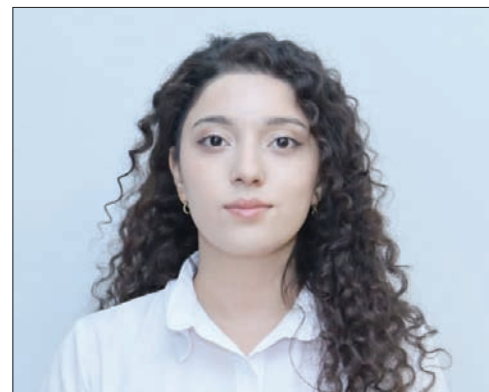
Ən doğru yol “Maarifçi” təcrübə proqramından keçir

““Maarifçi” tələbə-məzun proqramı barədə sosial şəbəkələrdən xəbər tutandan sonra nazirliyin saytından ətraflı məlumat aldım və müraciət etməyə qərar verdim. Bundan sonra nazirlikdə iş prosesinə fəal qoşularaq öz bacarıqlarımı inkişaf etdirəcəyəm”.

“Azərbaycan Beynəlxalq Bankında iş təcrübəm olub. Kimya üzrə təhsil aldığım üçün müxtəlif institutlarda istehsalat təcrübələrinə qatılmışam. Bu təcrübələr məni başqalarından fərqləndirib və “Maarifçi” proqramına seçilənlərdən biri olmuşam”.

“Təhsil aldığım müddətdə bir neçə qrant layihənin qalibi və bir çox universitet layihələrində təcrübəçi kimi çalışmışam. Karyerəmi təhsil sahəsində quracağıma görə, bu sahədə peşəkarlığımı artırmaq mənim üçün önəmlidir. Bu istiqamətdə ən doğru yol “Maarifçi” təcrübə proqramından keçir”.

“Sertifikatlaşdırma 2025: peşəkar müəllim - keyfiyyətli təhsil”

ADA Universitetində bu mövzuda tədbir keçirilib

30 suala cavab verməyən müəllimin məktəbdə tədris aparması düzgün deyil

2026-cı ilin sonunadək bütün müəllimlər sertifikatlaşdırma prosesindən keçmiş olacaqlar. Ötən il 31852 nəfər ibtidai sinif müəllimi sertifikatlaşdırmadan keçib. Bu günə qədər ümumilikdə 7318 müəllim sertifikatlaşdırmada uğursuz nəticə göstərilib. Biz başa düşürük ki, proses ağırdır, amma 30 suala cavab verməyən müəllimin məktəbdə tədris aparması düzgün deyil. Sertifikatlaşdırmada verilən suallar çətin deyil.

Sertifikatlaşdırmada iştirak edən müəllimlərin 93 faizi uğur qazanıb

Riyaziyyat fənni üzrə sertifikatlaşdırmada iştirak edən müəllimlərin 47 faizinin əməkhaqqına 35 faiz artım tətbiq ediləcək. Sertifikatlaşdırmada iştirak edən 8807 riyaziyyat müəllimi yüksək nəticə göstərilib. Müəllimlərin 46 faizinin əməkhaqqına 10 faiz əlavə tətbiq ediləcək. Bu isə 4078 müəllim deməkdir. Ümumilikdə sertifikatlaşdırmada iştirak edən müəllimlərin 93 faizi, başqa sözlə 8200 nəfəri uğur qazanıb.

2022-2025-ci illər ərzində imtahanlarda 80 mindən çox müəllim iştirak edib

Sertifikatlaşdırma prosesinin 4 fənni üzrə keçirilən birinci mərhələsi başa çatıb. 2022-2025-ci illər ərzində təşkil olunmuş imtahanlarda 80 mindən çox müəllim iştirak edib. Bu dövr ərzində ibtidai sinif üzrə 31852, Azərbaycan dili və ədəbiyyat üzrə 9892, riyaziyyat üzrə 8807, xarici dil üzrə isə 13957 müəllim sertifikatlaşdırmaya cəlb olunub və proses yekunlaşıb. Hazırda biologiya (3544 nəfər), kimya (2572 nəfər), fizika (3629 nəfər), coğrafiya (3487 nəfər) və informatika (3432 nəfər) fənləri üzrə müəllimlərin sertifikatlaşdırılmasının ikinci mərhələsi davam etdirilir.

Özəl bağçalarda təhsil alanların sayının 5000 nəfərə çatdırılması planlaşdırılır

Növbəti ildə grant müsabiqə çərçivəsində özəl bağçalarda təhsil alanların sayının 5000 nəfərə çatdırılması planlaşdırılır. İlk mərhələdə grant müsabiqəsi çərçivəsində özəl bağçalarda təhsil alan uşaqların sayı 1500 nəfər idi. Bu proses pilot layihə kimi başlamışdı. Növbəti ildə məqsədimiz bu sayı 5000 nəfərə çatdırmaqdır.

Məqsəd müəllimlərə daha çox dərs yükü verməklə onların yüksək maaşla çalışmasını təmin etməkdir

Müəllimlərin təxminən 45 faizi 2025-2026-cı tədris ilində 1000 manat və daha yuxarı əməkhaqqı alacaq. Hazırda 1399 müəllim 2000 manat və daha artıq maaş alır və bu, bütün müəllimlərin sadəcə 1 faizini təşkil edir. Müəllimlərin 11 faizi həftədə 31 saat dərs deyir və 1500-2000 manat əməkhaqqı alır. Bu qrupa 12803 nəfər aiddir. 33 faiz müəllim həftədə 25 saat dərs deyir və 1000-1500 manat maaş alır. Bu, 39296 müəllim deməkdir. 41 faiz müəllim həftədə 17 saat dərs deyir və 500-1000 manat əməkhaqqı alır. Bu qrupa 49757 nəfər daxildir. 14 faiz müəllim isə cəmi 8 saat dərs deyir və 500 manata qədər maaş alır. Belə müəllimlərin sayı 17492 nəfərdir. Hazırda müəllimlərin orta aylıq əməkhaqqı 965 manatdır. Mövcud yanaşmanın məqsədi məktəblərdə rasionallaşdırma aparmaq, müəllimlərə daha çox dərs yükü verməklə onların yüksək maaşla çalışmasını təmin etməkdir.

Biz istəyirik ki, şagirdlər xarici dillə yanaşı, Azərbaycan dilini də yaxşı bilsinlər

Biz istəyirik ki, şagirdlər xarici dillə yanaşı, Azərbaycan dilini də yaxşı bilsinlər. Buna baxmayaraq, rus dili ilə bağlı müəyyən çatışmazlıqlarımız var. Müəllimlərin işə qəbulu prosesində rus bölməsi üzrə namizədlərin nəticələri aşağı olur. Rus bölməsi üzrə müəllim olmaq istəyən namizədlərin maksimum balı 50-60-dır. Azərbaycan bölməsi üzrə isə bu göstərici 80-dən yuxarıdır. Bu səbəbdən də rus bölməsinə yarıbayırı nəticə göstərən müəllimi işə götürməyə məcbur oluruq, çünki alternativ yoxdur. Məktəbi bitirən hər bir şagird Azərbaycan dilini yaxşı bilməlidir. Əgər şagird dövlət büdcəsi hesabına təhsil alırsa, dövlət dilini bilməlidir. Uşaqlarımızın rus dilini bilməsində pis heç nə yoxdur. Amma bu, dövlət dilinin kölgədə qalması anlamına gəlməməlidir. Biz istəyirik ki, uşaqlarımız həm rus, həm ingilis, həm də digər dilləri bilsinlər. Lakin bu, Azərbaycan dilinin statusunu azaltmamalıdır.

İyulun 10-da ADA Universitetində “Sertifikatlaşdırma 2025: peşəkar müəllim - keyfiyyətli təhsil” adlı tədbir keçirilib.

Tədbirdə cari ildə keçirilən sertifikatlaşdırma prosesində yüksək nəticə göstərən təhsilçilər və digər qonaqlar da iştirak ediblər.

Sertifikatlaşdırma prosesinə dair geniş təqdimatla çıxış edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev bildirib ki, sertifikatlaşdırmanın məqsədi müəllimlərin bilik və bacarıqlarını obyektiv qiymətləndirərək təhsildə keyfiyyəti artırmaqdır. Bu prosesin nəticələri peşəkar müəllim resursumuzu daha aydın görməyə imkan verir.

2022-2025-ci illər üzrə təşkil olunmuş imtahanlarda 80 mindən çox müəllimin iştirak etdiyini vurğulayan Emin Əmrullayev deyib ki, 2026-cı ilin sonunadək bütün müəllimlər bu prosesdən keçmiş olacaqlar. Nazir çıxışında sertifikatlaşdırma nəticələrinin müəllimlərin əməkhaqqına təsirindən də danışdı. Əlavə edib ki, 2022-ci ildən müəllimlərin sertifikatlaşdırılması prosesinin tətbiqi ilə müəllimlərin orta aylıq əməkhaqqı 20% artaraq 720 manat olub. 2025-2026-cı tədris ili üzrə isə müəllimlərin orta aylıq əməkhaqqı 965 manat olacaq.

Çıxışında sertifikatlaşdırma prosesinin nəticələrinə dair bəzi statistik məlumatları da diqqətə çatdıran Emin Əmrullayev media nümayəndələrinin çoxsaylı suallarını cavablandıraraq...

İstifadə edilmiş 3 sual iştirakçıların lehinə olmaqla qiymətləndirmədən çıxarılıb

Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimlərinin sertifikatlaşdırılması imtahanı üzrə ekspertlərin apardıqları təkrar qiymətləndirmə, elmi-metodik və psixometrik təhlil nəticəsində imtahanda istifadə edilmiş 3 sual iştirakçıların lehinə olmaqla qiymətləndirmədən çıxarılıb. Azərbaycan dili üzrə 1, ədəbiyyat üzrə 2 sual çıxarılıb. Bununla da 22 nəfərin nəticəsi 0-29 aralığından 30-50 bal aralığına keçir. 24 nəfərin nəticəsi 30-50 aralığından 51+ aralığına keçir.

Uğursuz nəticə göstərmiş müəllimlər daha hazırlıqlı və peşəkar kadrlarla əvəzlənməlidir

İbtidai sinif müəllimləri üzrə orta dərs yükü 2022-2023-cü illərdə 19 saat olduğu halda, 2024-2025-ci illərdə bu göstərici 20,6 saata yüksəlib. Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə isə orta dərs yükü əvvəlki illərdə 20,4 saat təşkil edirdi, bu il 21,5 saat olub. Bu dəyişikliklər təhsildə keyfiyyətin yüksəldilməsi məqsədilə uğursuz nəticə göstərmiş müəllimlərin daha hazırlıqlı və peşəkar kadrlarla əvəzlənməsi ilə bağlıdır.

Dərs yükü daha yüksək bal toplamış müəllimlər arasında ədalətli şəkildə bölüşdürülməlidir

Təxminən 56 mindən artıq müəllimin əməkhaqqı artırılıb. İşdən azad edilmiş müəllimlərin yerinə yeniləri təyin edilmir, çünki həmin məktəblərdə müəllim sıxlığı mövcuddur. Hər bir müəllim bilməlidir ki, məsələn, əgər məktəbdə 28 müəllim varsa, bu halda əməkhaqqı yüksək olmayacaq. Dərs yükü daha yüksək bal toplamış müəllimlər arasında ədalətli şəkildə bölüşdürülməlidir.

Riyaziyyat fənnindən ən yüksək nəticələr Xaçmaz, Siyəzən, Mingəçevir, İsmayılı və Sumqayıt şəhərləri üzrə olub

Müəllimlərin sertifikatlaşdırılması prosesində riyaziyyat fənnindən ən yüksək nəticələr Xaçmaz, Siyəzən, Mingəçevir, İsmayılı və Sumqayıt şəhərləri üzrə olub. Elə bölgələr var ki, orada nəticələri zəif olan riyaziyyat müəllimləri fəaliyyət göstərirlər. Buna görə də bəzi məktəblərdə 5 müəllimdən yalnız biri növbəti tədris ilində riyaziyyat fənnini tədris etməyə davam edə biləcək. Riyaziyyat fənnindən sertifikatlaşdırma imtahanında zəif nəticə göstərən müəllimlərin 44 faizi Azərbaycan Beynəlxalq Universitetin məzunlarıdır. Zəif nəticə göstərən müəllimlərin bitirdiyi universitetlərə Kirovabad Dövlət Universiteti, Gəncə Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti və Bakı Dövlət Universitetinin Şəki filialı daxildir. Bu universitetlərin çoxu hazırda ya fəaliyyət göstərmir, ya da müəllim hazırlığı ilə məşğul olmur.

Mütəmadi yoxlamalar nəticəsində 6 ayda 40 bağça direktoru işdən çıxarılıb

Son 6 ayda 40 bağça direktoru işdən çıxarılıb, 100-dən çox bağça direktoruna isə töhmət verilib. Bağçalarda mütəmadi yoxlamalar aparılır. Bakıda 20 mindən çox valideyn bağçada yer gözləyir, yer isə yoxdur. Burada tələb təklifi üs-tələyir. Bəzi şəxslərlə bağça müdirləri arasında sövdələşmə ehtimalı var. Mütəmadi yoxlamalar nəticəsində 6 ayda 40 bağça direktorunu işdən çıxarmışıq, 100-dən çoxuna isə töhmət vermişik.

Statistikaya əsasən, alman dili müəllimləri 100 faiz nəticə ilə fərqlənib

2025-ci ildə ilk dəfə sertifikatlaşdırma prosesinə cəlb olunan müəllimlərin nəticələri açıqlanıb. Belə ki, ilk dəfə keçirilən bu test mərhələsində ümumilikdə təxminən 19 min müəllim iştirak edib. Müxtəlif fənlər üzrə aparılan qiymətləndirmə nəticələri müəllimlərin bilik və bacarıq səviyyəsini, eləcə də təkmilləşməyə ehtiyac duyulan istiqamətləri müəyyənləşdirib. Bu nəticələr ölkədə təhsilin keyfiyyətinə birbaşa təsir edən müəllim amilini daha sistemli və obyektiv şəkildə analiz etməyə şərait yaradır. Statistikaya əsasən, alman dili müəllimləri 100 faiz nəticə ilə fərqlənib. Bu fənni üzrə iştirak edən 19 nəfərin hamısı imtahanı müvəffəqiyyətlə keçib. Ən çox iştirakçı sayı isə ibtidai sinif müəllimlərinə aiddir - 810 nəfər. Onların 92 faizi uğur qazanıb və bu istiqamət üzrə ən yüksək orta nəticə 48 bal qeydə alınıb. Dil fənləri üzrə nəticələrə baxıldıqda Azərbaycan dili müəllimlərinin 97 faizi uğur qazanıb, yalnız 3 faizi təkmilləşdirməyə ehtiyac duyur. Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənnində bu göstərici 85 faiz təşkil edir. Fransız dili üzrə nəticələr nisbətən aşağıdır - iştirakçıların 21 faizi zəif nəticə göstərib. Sertifikatlaşdırma prosesinə bu il ilk dəfə cəlb olunan biologiya, kimya, fizika, coğrafiya və informatika müəllimləri üzrə nəticələr də açıqlanıb. Biologiya fənni üzrə 3436 müəllimdən 83 faizi, kimya üzrə 2509 müəllimdən 85 faizi, fizika üzrə 3541 müəllimdən 88 faizi uğur əldə edib. 3419 coğrafiya müəlliminin 90 faizi, 3355 informatika müəlliminin 86 faizi test mərhələsini uğurla tamamlayıb. Orta bal göstəricilərinə əsasən liderlik edən fənlər sırasında ibtidai sinif (48 bal), Azərbaycan dili (47 bal) və coğrafiya (46 bal) fənləri yer alır.

Elm və Təhsil Nazirliyi ilə G42 "Presight" şirkəti arasında əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunub

Elm və Təhsil Nazirliyində Birleşmiş Ərəb Əmirliklərinin qabaqcıl texnologiya şirkətlərindən biri olan və G42 şirkətlər qrupuna daxil olan “Presight” rəhbərliyi ilə görüş keçirilib.

Görüşdə elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, “Presight” şirkətinin baş icraçı direktoru Tomas Pramotedham və hər iki tərəfdən nümayəndələr iştirak ediblər.

Görüş çərçivəsində “Presight” şirkəti tərəfindən təhsil sahəsinə uyğunlaşdırılmış və süni intellekt texnologiyalarına əsaslanan innovativ

həllər təqdim olunub. Həmçinin tərəflər arasında mövcud əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən fəaliyyətlər, eləcə də gələcək inkişaf perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Əsas müzakirə mövzularından biri təqdim olunan süni intellekt əsaslı texnoloji həllərin “Rəqəmsal məktəb” platformasının təkmilləşdirilməsində istifadəsi olub.

Görüş iştirakçıları təhsilin rəqəmsallaşdırılması və innovativ texnologiyaların tətbiqi istiqamətində əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Nazir Ruanda Respublikasının Türkiyədəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri ilə görüşüb

İyulun 10-da elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Ruanda Respublikasının Türkiyə Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Charles Kayonga ilə görüşüb. Görüş çərçivəsində Ruanda Respublikası ilə cari əməkdaşlıq və gələcək inkişaf perspektivləri müzakirə edilib.

“Antikorrupsiya davranış modelinin formalaşdırılması”

Gəncədə təhsil işçiləri üçün təlim keçirilib

“Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022–2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı” çərçivəsində Gəncə şəhərində “Antikorrupsiya davranış modelinin formalaşdırılması” mövzusunda təlim keçirilib.

Təlimin məqsədi təhsil işçilərində antikorrupsiya davranış modelinin formalaşdırılması ilə bağlı işlərin gücləndirilməsi, işçilərin peşə hazırlığının artırılması, təcrübədə rast gəlinən problem və çətinliklərin qarşısının alınmasıdır.

Təlimdə Elm və Təhsil Nazirliyinin Daxili Nəzarət Şöbəsinin müdiri müavini Xəqani Qurbanov,

Gəncə-Daşkəsən Regional Təhsil İdarəsinin müdiri Elçin Kərimov, Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzinin Prokurorluq işçilərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və peşə hazırlığının təşkili şöbəsinin rəisi Nigar Qələndərli, Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin əməkdaşları, Gəncə şəhər, Daşkəsən və Goranboy rayonlarından prokurorluq əməkdaşları, həmçinin bir sıra məktəb direktorları iştirak ediblər.

Təlim müddətində Baş Prokurorluğun əməkdaşları tərəfindən “Təhsil sahəsində korrupsiya hüquqpozmalarına qarşı qabaqlayıcı tədbirlərin əhəmiyyəti”, “Korrupsiyanın mahiyyəti və onun cəmiyyətə təsiri, ona qarşı mübarizənin zəruriliyi”, “Korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində preventiv tədbirlərin nəticəsi” və digər müvafiq mövzular üzrə çıxışlar olub.

Təlim interaktiv və qarşılıqlı fikir mübadiləsi maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

Sən “Maarifçi” sən

Yüzlərlə gənc arasından seçilib nazirlikdə təcrübəyə başladılar

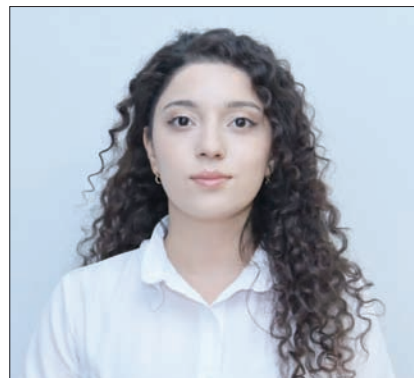
Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev yeni “Maarifçi”lərlə görüşüb

İsmət BAYRAMOV

Aytən CABBARZADƏ

Kəmalə MƏMMƏDOVA

Elm və Təhsil Nazirliyində görüş olacaq. Bir qrup gənc bu görüşün əsas iştirakçılarıdır. Aralarında iyunun 24-dən nazirlikdə fəaliyyətə başlayanlar da var.

Məsələn, İsmət Bayramov Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsindən bu il məzun olub. Hazırda Elm və Təhsil Nazirliyinin Hüquq şöbəsində təcrübəçi kimi fəaliyyət göstərir. Bu, “Maarifçi” tələbə-məzun təcrübə proqramının sayəsində mümkün olub.

“Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinə töhfəmi vermək istəyirəm”

İsmət Bayramov deyir ki, tələbə olandan bəri sosial fəallığına xüsusi diqqət yerləşir. Universitetdə və başqa tələbə təşkilatlarında yer alıb. Hüquq sahəsində 60-dan artıq tələmin təşkilində rol oynayıb, 5 beynəlxalq müsabiqədə ölkəmizi təmsil edib.

Ombudsman Aparatı, Yasamal Rayon Məhkəməsi, Yasamal Rayon Prokurorluğunda, o cümlədən BDU-nun Hüquq şöbəsində təcrübə keçib. Bütün bunlar onun “Maarifçi”yə seçilməsinə imkan verib: ““Maarifçi” tələbə-məzun proqramı barədə sosial şəbəkələrdən xəbər tutandan sonra nazirliyin saytından ətraflı məlumat aldım və müraciət etməyə qərar verdim. Bundan sonra nazirlikdə iş prosesinə fəal qoşularaq öz bacarıqlarımı inkişaf etdirəcəyəm”.

Gəncin hədəfləri böyükdür: “Atam mənə Azərbaycanın Baş prokuroru olmuş İsmət Qayıbovun adını verib və mən hər zaman prokuror kimi xəyal edib. Amma mən özümü daha çox norma yaradan biri kimi təsvir edirəm. Gələcəkdə özümü Milli Məclisdə görərdim. Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinə öz töhfəmi vermək istəyirəm. Ümumiyyətlə, qanunlarla maraqlanıram”.

Və “Maarifçi” tələbə-məzun proqramının iştirakçıları arasında elm və təhsil naziri Emin Əmrullayevlə görüşü başlayır.

“Dürüstlük təhsilin sevdidi əvə vacib keyfiyyətdir”

Nazir Emin Əmrullayev “Maarifçi” tələbə-məzun təcrübə proqramının gənclərə real iş mühitində elm və təhsil sahəsindəki proseslərlə tanış olmaq, praktiki bilik və təcrübə qazanmaq imkanı yaratdığını və bu təşəbbüsün peşəkarların formalaşmasında mühüm rol oynadığını qeyd edib. Emin Əmrullayev proqramın bu il ilk dəfə olaraq ölkənin bütün regionlarını əhatə etdiyini bildirərək vurğulayıb ki, “Maarifçi” təşəbbüsünün coğrafiyasının genişlənməsi daha çox gəncin bu imkandan faydalanmasına şərait yaradır.

Proqram iştirakçıları arasında ixtisas və universitet rəngarəngliyi diqqət çəkir.

Nazir proqramın məqsədlərindən danışarkən deyib ki, “Maarifçi” gənclərin elm və təhsil sistemi ilə tanışlığı məqsədi daşıyır: “Bu həm də sizin karyeranızı düzgün qurmağınız üçün faydalıdır”.

Emin Əmrullayev görüşdə gəncləri maraqlandıran sualları da cavablandırıb. Təhsil sahəsində həyata keçirilən islahatlar, mövcud qiymətləndirmə meyarları və formalarına münasibət bildirərək deyib ki, dünyada tam mükəmməl sistem yoxdur. Nazirin fikrincə, Azərbaycanda həyata keçirilən imtahan modellərinə mükəmməl olduqları üçün deyil, şəffaf və ən real qiymətləndirməyə imkan verdiyi üçün üstünlük verilib: “Dürüstlük təhsilin sevdidi əvə vacib keyfiyyətdir”.

“Maarifçi” onun üçün önəmli platformalardan biri olacaq

“Maarifçi” təcrübəçilər elm və təhsil nazirinə onları maraqlandıran sualları verirdilər. Onlardan biri - Aytən Cabbarzadə Bakı Dövlət Universitetində bakalavr təhsili alıb, hazırda Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində magistratura səviyyəsində təhsilini davam etdirir. Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyində təcrübə keçir: “Azərbaycan Beynəlxalq Bankında iş təcrübəm olub. Kimya üzrə təhsil aldığım üçün müxtəlif institutlarda istehsalat təcrübələrinə qatılmışam. Bu təcrübələr mənə başqalarından fərqləndirib və “Maarifçi” proqramına seçilənlərdən biri olmuşam”.

Gələcəyini dövlət qulluqçusu olaraq davam etdirmək istəyən gənc hesab edir ki, “Maarifçi” tələbə-məzun təcrübə proqramı bu istiqamətdə onun təcrübə toplayaraq öz sözünü deyə bilməsi üçün önəmli platformalardan biri olacaq.

Üçüncü cəhddə “Maarifçi” oldu: “Ümidsizliyə qapılmadım...”

Kəmalə Məmmədova isə “Coğrafiya müəllimliyi” ixtisası üzrə oxuyub. Bakı Dövlət Universitetində “İqtisadi və sosial coğrafiya” ixtisası üzrə magistratura təhsili alıb. Magistraturanı bitirdikdən sonra Bakı Dövlət Universitetinin Coğrafiya fakültəsində saatheşabı qaydada müəllim kimi pedaqoji, Bakı Avrasiya Universitetində isə innovasiya layihələri üzrə mütəxəssis kimi fəaliyyətə başlayıb: “Təhsil aldığım müddətdə bir neçə qrant layihəsinə qalibi olub və bir çox universitet layihələrində təcrübəçi kimi çalışmışam. Lakin bu sahədə yetişmək üçün peşəkar dəstək almadım. Karyeramı təhsil sahəsində quracağıma görə, bu sahədə peşəkarlığımı artırmaq mənim üçün önəmli idi. Bu istiqamətdə ən doğru yol “Maarifçi” təcrübə proqramından keçir”.

Kəmalə Məmmədova “Maarifçi” təcrübə proqramı haqqında sosial şəbəkə platformasından xəbər tutub: “Həm birinci, həm də

ikinci təcrübə proqramına müraciət etmişdim, amma uğurlu alınmamışdı. Ümidsizliyə qapılmıdım, üçüncü proqrama da müraciət etdim və qazandım. Burada peşəkar kadrlardan mənə lazım olan təcrübəni qazanacağıma inanıram. Proqramda iştirak edə bilmək üçün işdən çıxdım. Hazırda nazirliyin Sətnəlmələr və qrantlar sektorunda təcrübə keçirəm. Təcrübəyə gəldiyim bu müddət ərzində sənədləşmə prosesi və qrant layihələrinin idarə olunması ilə bağlı praktik biliklər əldə etmişəm. Komanda daxilində müşahidə və öyrənmək imkanını olub, real iş mühiti ilə tanış olmaq mənim üçün çox dəyərli təcrübədir. Hər gün yeni məlumatlarla tanış olmaq və bu sahədəki bacarıqlarımı inkişaf etdirmək imkanı mənə daha da həyəcanlandırıb”.

Nazir Emin Əmrullayevlə görüş isə onun üçün yaddaqalan bir hadisə olub: “Bu səmimi görüş mənim üçün unudulmaz və dəyərli bir təcrübə olaraq yadda qalacaq”.

Təhsil mühiti ilə tanış olmaq üçün fürsət

“Maarifçi” tələbə-məzun təcrübə proqramının işçi qrupunun icraçı katibi Tünzalə Vəliyevanın fikrincə, bu görüş proqram iştirakçıları üçün təhsil mühiti ilə tanış olmaq, praktiki əhəmiyyətini öyrənmək baxımından firsət idi: “Ümumiyyətlə, proqramın gedişində iştirakçıların bir sıra təhsil idarəçiləri ilə görüşləri təşkil ediləcək. “Maarifçi” proqramının bundan əvvəlki buraxılışında nazir, nazir müavinləri, Aparat rəhbəri, nazirliyin ayrı-ayrı struktur bölmə rəhbərləri ilə görüşüb, onların təhsilin idarə olunması ilə bağlı təcrübələrini öz dillərindən eşidib, ayrı-ayrı məsələlərlə bağlı fikirlərini öyrəniblər. Nazirlikdə təhsil siyasəti ilə məşğul olan rəhbər şəxslərlə birbaşa ünsiyyətdə olmaları, suallarına cavab almaları təhsilin idarə olunması prosesində daha yaxından iştirak etmələri üçün böyük imkan yaradır”.

Qeyd edək ki, 4 ay davam edəcək proqram çərçivəsində seçilmiş iştirakçılar Elm və Təhsil Nazirliyi, regional təhsil idarələrində, həmçinin Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin müxtəlif struktur bölmələrində təcrübə keçəcəklər.

Xatırladaq ki, III “Maarifçi” tələbə-məzun təcrübə proqramı iyunun 24-dən start götürüb. Proqramı Elm və Təhsil Nazirliyi və Təhsilin İnkişafı Fondu həyata keçirir. Tələbə və məzunlar üçün təcrübə proqramıdır və elm, təhsil sahəsində insan resurslarını formalaşdırmaq, tələbə və məzunların praktiki bilik və bacarıqlarını artırmaq, həmçinin təhsil islahatları prosesinə dəstək olmaq məqsədilə reallaşdırılır.

Proqramda iştirak etmək üçün elm və təhsil sahəsində karyera qurmağı hədəfləyən, bakalavr səviyyəsinin IV kurs, eləcə də magistratura tələbələri və son 3 il ərzində məzun olan şəxslər müraciət edə bilər. “Maarifçi” proqramı ildə bir dəfə təşkil olunur.

Ruhyyə DAŞSALAHLI

Rəqəmsal transformasiyanın mərkəzində insan kapitalının inkişafı dayanır

İyulun 11-də İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Dördüncü Sənaye İnqilabının Təhlili və Koordinasiya Mərkəzi (4SİM) tərəfindən “Sənaye 4.0 Forumu – Gələcəyin sənayesi: Texnologiya və insan gücü” adlı beynəlxalq forum keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forumda aidiyyəti dövlət və beynəlxalq qurumların nümayəndələri və sahibkarlar iştirak ediblər.

Bakıda “Sənaye 4.0 Forumu - Gələcəyin sənayesi: Texnologiya və insan gücü” adlı beynəlxalq tədbir keçirilib

Forumda çıxış edən iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov global çağırışlar və yeni trendlər fonunda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə həyata keçirilən inkişaf modelinin Azərbaycanın sosial-iqtisadi potensialını gücləndirdiyini, iqtisadiyyatımızın davamlı inkişaf etdiyini vurğulayıb.

Bildirilib ki, ölkəmizdə reallaşdırılan uğurlu sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının nəticələri beynəlxalq reyting agentliklərinin son hesabatlarında da təsdiqini tapır. Azərbaycanın mövqelərinin yüksəlməsi iqtisadiyyatın şaxələnməsi və neft-qaz gəlirlərindən asılılığının azalması ilə bağlıdır. Bu isə öz növbəsində, bilik və bacarıqlı kadrların sahələrin inkişafı üçün möhkəm baza yaradaraq, dördüncü sənaye inqilabının elementlərinin tətbiqini sürətləndirir.

Diqqətə çatdırılıb ki, süni intellekt, data idarəetməsi, robototexnika, əşyaların interneti və bulud texnologiyaları yalnız texniki yeniliklər deyil, həmçinin iqtisadiyyatların böyümə modelini tamamilə dəyişən amillərdir. Bu çağırışlar ölkəmiz üçün də aktualdır. Sənaye və texnologiya parklarının yaradılması, ölkənin sosial-iqtisadi strategiyasında rəqəmsal iqtisadiyyatın əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edilməsi, 4SİM Azərbaycan Mərkəzinin açılması və rəqəmsallaşma təşəbbüsləri bu transformasiyanın bir hissəsidir.

Vurğulanıb ki, rəqəmsal iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən prioritetləşdirilməsi şəraitində özəl sektorun yeni tələblərə uyğunlaşması xüsusilə önəmlidir. Ölkəmizdə sahibkarlıq sahəsində inzibati prosedurların sadələşdirilməsi, vergi güzəştləri, subsidiyalar, real sektora maliyyə dəstəyi və digər tədbirlərlə yanaşı, texnoloji inkişafı dəstəkləyən işlər də görülür.

İqtisadiyyat naziri qeyd edib ki, rəqəmsal transformasiyanın mərkəzində insan kapitalının inkişafı dayanır. Ölkəmizdə bu çağırışa cavab vermək üçün vətəndaşlara yeni bilik və bacarıqlar qazandırmağı hədəfləyən proqramlar həyata keçirilir.

4SİM-in icraçı direktoru Fariz Cəfərov təqdimatında sənaye transformasiyası

üçün zəruri olan üçlü yanaşmadan – biznes, texnologiya və təşkilati transformasiyadan bəhs edib, “Sənaye 4.0 Hazırlıq Proqramı” barədə məlumat verib.

Tədbir çərçivəsində “Sənaye 4.0 Hazırlıq Proqramı”nın pilot mərhələsini uğurla başa vurmuş METAK şirkətinin təsisçisi Alik Kərimov, “Azerfloat” şirkətinin baş direktoru Emil Həsənov və STP şirkətlər qrupunun baş icraçı direktoru vəzifəsini icra edən Ələkbər Abbaslı çıxış edərək, proqramın müəssisələrin fəaliyyətinə və məhsuldarlığına müsbət təsirlərindən danışblar.

Beynəlxalq ekspert Andres Kadoska “Dünyada transformasiya təşəbbüsləri necə həyata keçirilir? Sənaye 4.0 Mərkəzləri və dəstək proqramları” mövzusunda təqdimatla çıxış edib. Beynəlxalq təcrübələr fonunda Azərbaycanda atılan addımların əhəmiyyəti vurğulanıb.

Tədbirdə texnoloji, ekosistem, insan kapitalının inkişafı üzrə tərəfdaşlarla 4SİM arasında əməkdaşlığa dair sənədlərin imzalanma mərasimi keçirilib. “Festo”, “Koç Digital”, “MEXT” Texnologiya Mərkəzi, “Honeywell”, “SMC” kimi texnologiya şirkətləri ilə yanaşı, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası, Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondu, “Sabah City”, habelə ADNSU, ADA, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, BANM, AzTU və BMU ilə imzalanan niyyət protokolları və anlaşma memorandumları 4SİM-lə əməkdaşlığın qurulmasına və inkişafına xidmət edəcək.

Forumda rəqəmsal iqtisadiyyatla bağlı global trendlərə həsr edilmiş panel müzakirələri təşkil olunub. Beynəlxalq ekspert Cengiz Ulubaşın moderatorluğu ilə keçən paneldə “MEXT” Texnologiya Mərkəzinin rəhbəri Efe Erdem, “Honeywell” şirkətinin regional meneceri Oktay Başer, Qəter İnkişaf Bankının KOB-ların inkişafı üzrə icraçı direktoru Hamad Salem Mejheer və SOCAR-ın Əməliyyat satınması və təchizat departamentinin rəis müavini Elçin Musayev çıxış edərək regional təcrübələr, müasir texnologiyaların tətbiqinin yaratdığı iqtisadi təsirlər və əməkdaşlıq imkanları barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Yerli və beynəlxalq şirkət və startapların texnoloji həllərinin nümayiş olunduğu sərgi də təşkil edilib. Burada 10-dan çox şirkət “Sənaye 4.0” sahəsində öz həllərini təqdim edib. “Sabah City” layihəsi xüsusi maraqla qarşılanıb. Layihə Elm və Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə yaradılan və 2026-cı ildə istifadəyə verilməsi planlaşdırılan, startap inkubatorları, akseleratorlar, ventur fondları, texnologiya transfer ofisləri və qabaqcıl tədqiqat mərkəzlərini bir araya gətirən innovasiya klasteridir.

Tədbirdə həmçinin “NigArt” Rəsm Məktəbinin şagirdlərinin süni intellekt və robototexnika mövzusunda hazırladıqları əl işləri sərgilənib.

Milli Aviasiya Akademiyasında “Məzun günü” keçirilib

Milli Aviasiya Akademiyasında (MAA) 2024-2025-ci tədris ilində bakalavr və magistratura səviyyələrində təhsillərini başa vurmuş tələbələr üçün “Məzun günü” keçirilib.

Tədbir Vətən uğrunda canlarından keçən şəhidlərin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad olunması və Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlanıb.

Akademiyanın birinci prorektoru professor Ədalət Səmədov MAA-nın rektoru akademik Arif Paşayevin təbriklərini məzunlara çatdırıb. Qeyd edib ki, MAA-da yaradılan şərait tələbələrin elmi-təcrübə biliklər qazanmasında mühüm rol oynayır.

Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov isə təhsil sahəsindəki islahatlardan, o cümlədən Akademiyanın Azərbaycan təhsilində aviasiya elminə verdiyi töhfələrdən danışmış.

Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun baş direktoru AMEA-nın müxbir üzvü Misir Mərdanov gənclər siyasətində təhsilin xüsusi rolundan bəhs edib.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti ilə Azərbaycanda yaranmış sabitlik və iqtisadi yüksəlişin təhsil sektorunun inkişafına da öz təsirini göstərdiyini diqqətə çatdırıb.

MAA-nın məzunu olan Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev təhsil ocağı ilə bağlı xatirələrini bölüşüb. Bildirib ki, burada əldə etdiyi mükəmməl təhsil onun əmək fəaliyyətində də uğurlara yol açıb.

Rektorun köməkçisi iqtisad elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Gülnarə Əhmədova məzunlara karyeralarında və əmək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Sonra yüksək akademik nəticələr əldə etmiş məzun və tələbələrə fərqlənən diplomları, sertifikatlar təqdim edilib.

Qeyd edək ki, 2024-2025-ci tədris ilində MAA-nı 451 bakalavr, 53 magistr olmaqla ümumilikdə 504 məzun bitirib. Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov “Məzun günü”ndə çıxış edib

Nazir müavini Mərakeş Krallığı Parlamentinin Nümayəndələr Palatasının heyəti və Burkina Fasonun Türkiyədəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri ilə görüşüb

İyulun 4-də elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənlı Hasan Umbritin rəhbərlik etdiyi Mərakeş Krallığı Parlamentinin Nümayəndələr Palatasının heyəti ilə görüşüb.

Görüş çərçivəsində Mərakeş Krallığı Parlamentinin Nü-

Əməkdaşlıq və gələcək inkişaf perspektivləri müzakirə edilib

mayəndələr Palatasının heyəti ilə qarşılıqlı maraq doğuran sahələr barədə müzakirə aparılıb. İyulun 10-da elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənlı Burkina Fasonun Türkiyə Respublikasındakı fəvqə-

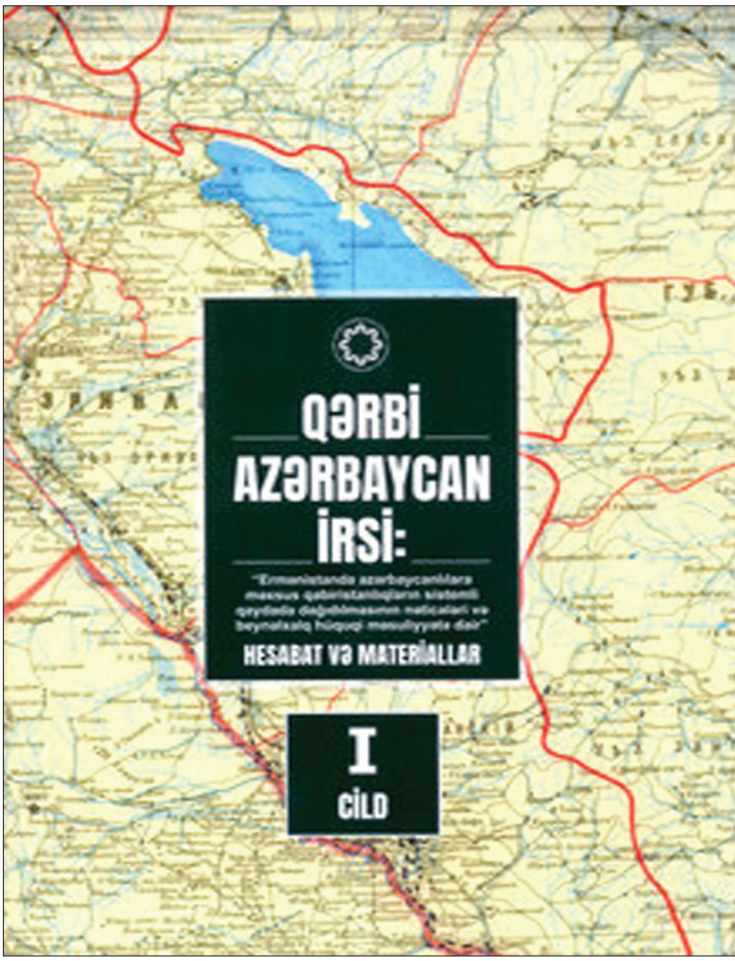
ladə və səlahiyyətli səfiri Vinta Some ilə görüşüb.

Görüş çərçivəsində Burkina Faso ilə cari əməkdaşlıq və gələcək inkişaf perspektivləri müzakirə edilib.

QƏRBİ AZƏRBAYCAN BİZ QAYIDACAĞIQ!

“İndi Ermənistan adlanan ərazi, Qərbi Azərbaycan-İrəvan mahalı, Göyçə mahalı, Zəngəzur mahalı-bunlar hamısı müsəlmanlar, azərbaycanlılar yaşayan diyarlar olubdur. Təəssüf ki, bu ərazilərdən, diyarlardan müsəlmanlar çıxarılıblar, indi bu ərazilərdə bir nəfər də olsun müsəlman yoxdur. Bu da Ermənistan millətçiliyi, erməni ekstremizmi, erməni şovinizmi siyasətinin nəticəsidir”. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu kəlamını önə çıxarmağımız təsadüfi deyil. Çünki Qərbi Azərbaycanda minlərlə soydaşımızın uyuduğu qəbiristanlıqların, yüzlərlə maddi-mənəvi abidələrin vandalcasına dağıdılması, yox edilməsi, viran qoyulması zaman-zaman davam edən erməni şovinizm siyasətinin, bu siyasətin doğurduğu barbarlığın acı yekunudur.

Bu yaxınlarda işıq üzü görən və Azərbaycan cəmiyyəti tərəfindən böyük maraqla qarşılanan Qərbi Azərbaycan İrsi: “Ermənistanda azərbaycanlılara məxsus qəbiristanlıqların sistemli dağıdılmasının nəticələri və beynəlxalq hüquqi məsuliyyətə dair” hesabat və materiallar toplusunun I cildinin nəşri ölkəmizin ictimai-siyasi-mədəni həyatında böyük hadisədir və vaxtında yazılmış kitabdır.

“İndi Ermənistan adlanan ərazi, Qərbi Azərbaycan-İrəvan mahalı, Göyçə mahalı, Zəngəzur mahalı-bunlar hamısı müsəlmanlar, azərbaycanlılar yaşayan diyarlar olubdur. Təəssüf ki, bu ərazilərdən, diyarlardan müsəlmanlar çıxarılıblar, indi bu ərazilərdə bir nəfər də olsun müsəlman yoxdur. Bu da Ermənistan millətçiliyi, erməni ekstremizmi, erməni şovinizmi siyasətinin nəticəsidir”.

Heydər ƏLİYEV, Ümummilli Lider

5 hesabatdan ibarət olması nəzərdə tutulan “Qərbi Azərbaycan İrsi” tədqiqatlar seriyasının I cildinin Ermənistan dövləti tərəfindən məqsədli şəkildə dağıdılan azərbaycanlı qəbiristanlıqlarına həsr edilməsi məntiqi cəhətdən düzgün hesablanıb və bu seçimi tədqiqatçıların uğuru kimi dəyərləndirmək lazımdır. Niyə? Çünki hər bir xalqın, ölkənin qəbiristanlıqları onun maddi-mənəvi irsinin bir hissəsidir, həm də ən kövrək hissəsidir, keçmişinin daşlaşmış yaddaşdır, əzizlərinin ruhudur, harayıdır. İtirilmiş yurd yerlərində məzarlıqların yox edilməsi insanın yaddaşında ən ağır nöqtədir. Doğmalarının itkin düşən məzar yerlərinin düşmənlə tapdağında qalması nisglini insan heç vaxt yaddaşından silə bilmir, bu ağrı onu daim təqib edir, haraylayır, yurd yerinə dönməyə çağırır, milli kimliyini, məniyyətini siləyəyir. İtirilmiş məzar yerləri həm də milli yaddaşımızı siləyəyən, oyadan zəngdir. Bu zəng doğmaların itkin ruhlarına, məzarlıqlarına sahib çıxana, onlara qovuşana kimi çalınacaq...

Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin məntiqi, müdrik, uzaqgörən siyasəti, Azərbaycan ordusunun gücü, əsgərinin qeyrəti, şücaəti sayəsində vətənimizin ərazi bütövlüyünün bərpa olunması, gözəl Qarabağımızın, Şuşamızın, əzəli yurd yerlərimizin geri qayıtması, ədalətin zəfər çalması sözlə ifadə oluna bilməyəcək möhtəşəm hissdır. 2025-ci il iyulun 4-də Xankəndi şəhərində keçirilən İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (ECO) 17-ci Zirvə görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tədbirdə iştirak edən dövlət və hökumət başçılarından, nümayəndə heyətlərindən rəhbərləri ilə görüşündə dediyi sözləri xatırlamaq istəyirəm:

“İşğal dövründə Ermənistan şəhər və kəndlərimizi, mədəni və dini abidələrimizi yer üzündən silmişdir. 67 məsciddən 65-i Ermənistan tərəfindən yerlə-yeksan edilib, qalan ikisi isə ciddi zərər görüb, donuz və inək tövləsi kimi istifadə olunub. Bu, İslam dininə və dünya müsəlmanlarına qarşı hörmətsizlik və təhqir idi.

“Ermənistanda azərbaycanlılara məxsus qəbiristanlıqların sistemli qaydada dağıdılmasının nəticələri və beynəlxalq hüquqi məsuliyyətə dair”

hesabat və materiallar

Qəbiristanlıqlar da vandalizmə məruz qalıb, dağıdılıb, qəbir daşları talanaraq Ermənistanı aparılıb”. Ölkə başçısı bu mötəbər tədbirdə birmənalı olaraq deyir ki: “Ermənistandan deportasiya olunmuş Qərbi azərbaycanlıların hüquqlarının təmin olunması da böyük əhəmiyyət kəsb edir. Keçən ay İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının İstanbulda keçirilmiş Nazirlər Şurasında Ermənistandan zorla didərgin salınmış azərbaycanlıların qayıdış hüququna dəstək ifadə edən qətnamənin bütünü 57 üzv ölkənin yekdil qərarı ilə qəbul olunması-nı yüksək qiymətləndiririk. Bu qətnamə ilə yanaşı, Nazirlər Şurasının yekunlarına dair “İstanbul Bəyannaməsi”ndə indiki Ermənistan ərazisindən zorla qovulmuş azərbaycanlıların geri qayıdış hüququ təsdiqlənir və Ermənistanın Qərbi Azərbaycan İcması ilə dialoqu rədd etməsi qınanılır. Qərbi azərbaycanlıların Ermənistandakı öz dədə-babə torpağına sülh yolu ilə qayıdışının təmin edilməsi sahəsində sayələr bundan sonra da davam etdiriləcək”.

Qərbi Azərbaycan İrsi: “Ermənistanda azərbaycanlılara məxsus qəbiristanlıqların sistemli qaydada dağıdılmasının nəticələri və beynəlxalq hüquqi məsuliyyətə dair” hesabat və materiallar toplusunun I cildinin nəşrini bu istiqamətdə atılan mühüm addım kimi dəyərləndirmək lazımdır. Ön sözə istinadən deyə bilərik ki, tədqiqatın əsas məqsədi Ermənistan Respublikasında azərbaycanlılara məxsus maddi-mənəvi irsin ən mühüm komponentlərindən biri

Natiq İBRAHİMOV,
Lankaran Dövlət Universitetinin rektoru, professor

olan qəbiristanlıqların hazırkı vəziyyətini sənədləşdirmək, dağıntıların miqyasını və dəyən zərərini müəyyən etməklə daxili və xarici auditoriyanı məlumatlandırmaqdır. Bu məqsəd Prezident İlham Əliyevin dedikləri ilə də üst-üstə düşür. Böyük vətənpərvərlik missiyası, amalı ilə ərsəyə gətirilmiş kitab tədqiqatın həcmi, işlənmə texnologiyası, nəfis tərtibatı ilə Azərbaycan tarixçilik elmində ən fundamental tədqiqat əsəri sayılmalıdır, həm də ölkəmizin bütövlüyünə hesablanmış, vaxtında yazılmış elmi, məntiqi hesabat kimi dəyərləndirilməlidir. Gərgin elmi axtarışların, çəkilən kollektiv əməyin məhsulu olan bu nəşri xalqın, millətin yaddaşını siləyəyən ağır kitabı, dastanı da adlandırmaq olar. Bir xalqın məzarlıqlarının bu cür vəhşiliklə, barbarsına dağıdılmasını, yox edilməsini kitabda olsa belə, sakitcə oxumaq, şəkilləri

laqeydcə seyr etmək çox çətindir, hüznlüdür. Qeyd edək ki, tədqiqatın I cildi Ermənistanın müasir inzibati bölgüsündəki 24 rayonda yalnız azərbaycanlıların yaşadığı 172 təmiz və ermənilərlə qarışıq şəkildə məskunlaşdıqları 105 yaşayış məntəqəsinə dair məlumat bazası olmaqla bərabər, həm də o yerlərin qəbiristanlıqları haqqında informasiya mənbəyidir. Peyk təsvirlərindən, müasir texnologiyaların verdiyi imkanlardan istifadə həm tədqiqatın elmiliyini, dəyərliliyini artırır, həm də sözügedən məkanlar barədə dəqiq fikir formalaşmasına yardımçı olur.

Mənə elə gəlir ki, nəşr olunmuş bu hesabat daşdığı mənə yükünə, böyük vətənpərvərlik missiyasına görə hər bir azərbaycanlının, həmçinin vətəndən kənarda yaşayan soydaşlarımızın stolüstü

kitabına çevrilməlidir. Yaşlı, orta, gənc nəsil-fərqi yoxdur, damarında azərbaycanlı qanı axan hər bir yurddaşımız bu kitabı oxumalı, məlumatlanmalı, baş verənlərdən ibrət dərsi çıxarmalı, təbliğinə yardımçı olmalıdır.

Xatırladaq ki, toplusunun I cildi Ermənistan Respublikası ərazisində vaxtilə azərbaycanlıların dəfn olunduğu 201 qəbiristanlığın müasir peyklər vasitəsilə təsviri, tədqiqi, tarixi-müqayisəli təhlili və monitorinqini özündə əks etdirən zəngin bir mənbədir, fundamental tədqiqatdır. Tədqiqat işində dünya ölkələrinin kitabxanalarında saxlanılan XIX-XX əsrlərə aid hərbi-topoqrafik xəritələrdən, 1960-1980-ci illərin məxfilik qrifi götürülən kəşfiyyat peyklərinin təsvirlərindən istifadə olunması onun elmiliyini və dəyərini artırır.

“Siz gələcəkdə mütləq və mütləq gedib öz gözəl Göyçə torpağınızı da görəcəksiniz, öz doğma dağlarınızı, bulaqlarınızı, çaylarınızı da görəcəksiniz. Ata-babalarınızın qəbirələrini də görəcəksiniz. Mən buna heç şübhə etmirəm”. 2002-ci ilin 13 sentyabrında Goranboy rayonunda yeni salınmış Aşağı Ağcakənd qəsəbəsinin açılışındakı bu nitqi Ulu Öndərin doğma yurduvalarından didərgin düşənlərə təsəllişi deyildi, dahiyanə uzaqgörənliyi idi, inamı idi, qətiyyəti idi. Bu inam və qətiyyəti biz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevdə də görürük: “Bu gün biz yaxşı bilirik ki, Ermənistan dövləti tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaranıbdır. İrəvan xanlığı, Zəngəzur, Göyçə mahalı bizim tarixi torpağımızdır. Biz azərbaycanlılar o torpaqlara qayıtmalıyıq və qayıdacağıq”.

“Qərbi Azərbaycan İrsi” tədqiqatlar seriyasının nəşrini bu inamın məntiqi davamı hesab edir, kitabın ərsəyə gəlməsində zəhməti olan hər kəsə təşəkkürümüzü bildirir, hesabatın davamını gözləyirik. O yerlərə qayıdacağımız, soydaşlarımızın məzarlarını ziyarət edəcəyimiz gün isə uzaqda deyil...

AZƏRBAYCAN MİLLİ MƏTBUATI

150

Qəzetin arxivindən

A.Şaiq təlim-tərbiyə, tədris və metodika məsələləri haqqında, müəllim, onun vəzifəsi, tələbə və ailə əlaqəsinə dair çox yazmış və nəşr etdirmişdir. Lakin ədibin arxivində çap olunmamış əsərlər də çoxdur ki, bunların bir qismi dərsliklərə, ədəbiyyat tarixinə, təlim-tərbiyə məsələlərinə həsr olunmuş məqalələrdir. Bu gün oxuculara təqdim olunan bu məqalə də ilk dəfə dərc edilir. O, “Uçitelskaya qazeta”nın sabiq redaktoru Atarov tərəfindən 1943-cü ildə A.Şaiqə səfəriş verilmiş və qoca müəllim xəstə olmasına baxmayaraq həmin məqaləni yazıb 29 aprel tarixli məktubla səfərişçiyə göndərmişdir.

Müəllim!

Müəllim! Milyonlarla insanın qəlbində uşaqlıqdan hörmət və məhəbbətlə birləşmiş bu şərəfli və böyük adı daşıyanlar nə qədər bəxtiyardır! Maarif-mədəniyyət ocaqlarının rəhbərləri olan müəllimləri sevməyən kimdir? Bu şərəfli adı daşıyanların Azərbaycanda xüsusi mövqeyi və əhəmiyyəti olmuşdur. Xalqımızın ictimai həyatı ilə sıx bağlı olan müəllimlik yalnız məktəblə bağlanıb qalmamışdır. Azərbaycanda böyüklərə məxsus tərbiyə ocağı olan teatrın əsasını qoyan, ilk dəfə artistlik edən və bugünkü məşhur aktyorlarımızı yetişdirən müəllimlərimiz olmuşlar. Mətbuatımızın, musiqi və ədəbiyyatımızın da yaratıcıları müəllimlərdir. Şübhəsiz, bu cəhət milli

idi. Ailə səviyyəsi məktəbdən xeyli aşağı idi. Müəllimlərin öli, dili bağlı olduğundan istədikləri kimi fəaliyyət göstərə, bir müəllim kimi özlərini, dərslərini tələbələrə sevdirə bilmirdilər. Bütün bunlar isə həm dərs keyfiyyətinin yüksəlməsinə, həm məktəblərdə əsaslı intizamın bərpa edilməsinə, həm də müəllimin sinifdə sərbəstliyinə, müstəqilliyinə böyük maneələr törədirdi.

Sovet hakimiyyəti illərində Azərbaycan məktəbində əsaslı dəyişiklik olmuşdur. Biz ali mədəniyyət ocağımız olan Akademiyamız ilə, alimlərimiz və müəllimlərimiz ilə, şairlərimiz və incəsənət ustalarımızla iftixar edirik...

Bu gün sovet müəlliminin əldə etdiyi müvəffəqiyyətlərin əsas səbəblərindən biri dərin ictimai tərbiyə almış tələbələrin müəllimlərinin qızğın ürəkli sevgi bəlmələridir. Müəllimlərimizə qol-qanad verəndə onları öz vəzifələrinə daha böyük həvə və maraqla bağlayan amillərdən biri də budur...

Bir bağban min zəhmətlə əkdiyi və biçdiyi meyvə bağının məhsulunu sevgi-sevgi dərdi kimi, bir müəllim də mənəvi qidalarla bəcərdiyi tələbələrini kamala çatdığını və onların xalqa, vətənə, cəmiyyətə etdiyi xidmətləri görəndə bir bağbandan daha bəxtiyar görünür, çünki onun yetişdirdiyi məhsul daha qiymətli və səmərəlidir. Odu ki, mən hər zaman yazıçılgımdan artıq müəllimliyimlə iftixar etmişəm.

Qərb alimlərindən biri demişdir: “Müəllimlər bəşəriyyətin qurbanlarıdır”. Bir ərəb mütəfəkkiri də: “Mənə bilik verən şəxsə qul kimi pərəstisi edərdəm”, – demişdir. Hələ əsrlər əvvəl deyilmiş bu qiymətli sözlər müəllim əməyini necə yüksək qiymətləndirir. Əfsus ki, müəllimlərimiz içərisində bu böyük və adi həqiqəti görməkdən məhrum olanlar da tapılır. Müəllimlik nəcib, müqəddəs vəzifədir. Zəmanəmizdə maarifin, təhsilin, müəllimin bu qədr böyük əhəmiyyət və mövqə qazandığını nəzərə alaraq xalqımızın əsas mədəniyyət ocağı olan məktəb, pedaqoji məktəblər, institutlarımıza daha çox fikir verilməlidir. Təşkilati cəhətdən təkmilləşdirilməlidir. Mənə elə gəlir ki, artıq cəmiyyətdən çox keyfiyyətə fikir vermək lazımdır. Pedaqoji məktəb və institutların sayını artırmaqdan, onlar müasir laboratoriyalar və kabinetlərlə, zəngin elmi-nəzəri kitablarla malik kitabxanalarla, geniş, gözəl binalarla təmin edilsə, daha faydalı olar. Pedaqoji məktəblərə ən bilikli və təcürbəli müəllimlər cəlb olunmalıdır. Müəllimləri dərslə çox yormamalı, başqa məktəblərdən azad edərək yalnız bir məktəbə təhkim etməli, maddi cəhətdən mümkün qədər yaxşı təmin olunmasına çalışılmalıdır. Müəllimin öz üzərində çalışmasını təşkil etməli və izləməli, pedaqoji məktəb və texnikumların bir qismi leyli (gecə-gündüz – red) olmalıdır. Bu məktəblərin yanında isə istinad məktəbləri yaradılmalıdır. Pedaqoji məktəblərdə ana dili və ədəbiyyat dərsləri ilk plana keçirilməli, hüsnxət, rəsm, musiqi fənlərinə diqqət yetirilməlidir. Yazı işləri və sinif müəbbibliyi üçün əməkhaqqı artırılmalıdır. Pedaqoji məktəblərin tədris proqramlarının hərtərəfli və müasirliyi nəzərə alınmalıdır.

Bələ tədbirlərin həyata keçirilməsi pedaqoji təhsilin keyfiyyətə yaxşılaşmasına güclü təsir göstərə bilər.

Abdulla ŞAIQ

“Azərbaycan müəllimi”, 5 may, 1971-ci il, №36

Şagirdlərin biliyinə düzgün qiymət vermək ən mühüm pedaqoji məsələlərdən biridir. Xüsusilə qarşıdakı imtahanlarda məktəblərin biliyinin düzgün qiymətləndirilməsi vacib bir işdir.

Məlum olduğu kimi, biliyə düzgün qiymət vermək hər bir şagirdin, müəllimin və bütünlikdə məktəbin həm həqiqi müvəffəqiyyətlərini və həm də nöqsanlarını üzə çıxarır, məktəb proqramının necə yerinə yetirilməsini aydınlaşdırır, müəllim və şagirdləri təlim işlərinin keyfiyyətini yüksəltmək uğrunda ciddi və inadla çalışmağa sövq edir. Bu sahədə məktəblərimizin bəzi müvəffəqiyyətlərini qeyd etməmək olmaz.

Şagirdlərin biliyinə qiymət vermək haqqında

O cümlədən yazı işlərinin qiymətləndirilməsi üçün tətbiq edilən ümumi qiymət normalarının az-çox nizama düşməsi təqdirəlayiqdir. Lakin təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, hələ indiyə qədər məktəb fənlərinin hamısı üçün ümumi qiymət normaları düzəlməmişdir. Nəticədə təcürbəsiz müəllimlər proqramın tələbinə görə deyil, subyektiv mülahizələr, şəxsi rəylərinə əsaslanaraq və şagirdləri bir-biri ilə müqayisə etməklə məktəblərin biliyinə qiymət verirlər. Bəzi məktəblərdə müşahidə edilən ən pis və zərərli təcürbə ondan ibarətdir ki, müvəffəqiyyət faizini çox göstərmək məqsədilə biliyə qiymət verərkən liberalizmə yol verilir, şagirdlərin biliyinə verilən qiymət süni olaraq artırılır və beləliklə, məktəbin, müəllimin, şagirdin tədris il ərzində buraxmış olduqları nöqsanlar müəyyən edilməmiş qalır.

Həm “rəhmdillik” edərək şagirdə layiq olmayan yüksək qiymət vermək, həm də “ədalətsizlik” və “xəsislik” edərək şagirdin həqiqi qiymətini azaltmaq eyni dərəcədə zərərli bir işdir, çünki bu, bir tərəfdən şagirdlərin əxlaqi keyfiyyətlərinə pis təsir edir, o biri tərəfdən, təlim keyfiyyətinin həqiqi vəziyyətini gizlətməmiş olur.

V.İ.Lenin adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunda keçən il aparılan qəbul imtahanlarının nəticələri göstərdi ki, bəzi orta məktəblər imtahanlara son dərəcədə məsuliyyətsiz yanaşmış və layiq olmayan şagirdlərə kamal attestat verib məktəbdən buraxmışlar. Belə bir zərərli təcürbəyə, şübhəsiz, son qoyulmalıdır.

Şagirdlərin biliyinə qiymət vermək məsələsinə sadə və asan bir məsələ kimi baxmaq olmaz. Bu məsələ müəllimdən böyük pedaqoji ustalığa tələb edir. Odu ki, işə ciddi məsuliyyət hissi ilə yanaşmaq, şagirdin biliyini hərtərəfli yoxlamaq və atalar demişkən “yüz dəfə ölçüb bir dəfə biçmək” lazımdır.

Proqramın tələbi əsasında qiymət vermək üçün müəllim şagirdin öyrənmiş olduğu biliklərin həcmiini əvvəlcədən yoxlamalıdır. Burada bu və ya digər fənn üzrə şagirdin verilmiş (proqrama görə) biliklərin məcmusu nəzərdə tutulur. Məsələn, sərf-nəhv üzrə keçilmiş dil qayda və qanunların məcmusu. Həndəsə üzrə keçilmiş aksioma və teoremlərin məcmusu, tarix üzrə bir-birinin ardınca gələn ictimai hadisələr, tarixi şəxsiyyətlər, bunların qabaqcıl və mürtəce fəaliyyətləri, hadisələrin xronologiyası və sairənin məzmununu şagird tərəfindən öyrənilmişdirmi?

Şagird proqramın tələb etdiyi biliklərin hamısını, yoxsa bir qismini, əhəmiyyətli, yoxsa əhəmiyyətsiz qismini bilir? Qiymət verərkən nəzərə alınacaq birinci cəhət budur.

İkinci cəhət, şagirdin əldə etmiş olduğu biliklərin dərin və səthi olmasını və nə dərəcədə başa düşülmüş olduğunu aydınlaşdırmaqdır. Dərsi mükəmməl başa düşən şagirdlər bir qayda olaraq onu həm kitab dili ilə, həm də öz sözləri ilə izah etməyə qabil olur, bilikləri səthi olan uşaqlar isə dərsi öz sözləri ilə izah etməkdə çətinlik çəkirlər.

Təlim materiallarını müqayisə edə bilmək, materialdakı əsas hissəni ikinci dərəcəli hissədən ayırd edə bilmək, “nə üçün”, “nədən ötürü” suallarına cavab verə bilmək və s. əldə edilmiş biliklərin dərinliyini göstərən əlamətlərdir.

Nəzərə alınmalı olan üçüncü cəhət, əldə edilmiş biliklərin möhkəmliyidir. Biliyin ifadə edilməsində sərbəstlik, müəllimin yardımçı sualları (daha nələr bilirsiz-

niz, yaxşı fikirləşin və s. kimi) olmadan biliyi rəvan ifadə edə bilmək, inamla cavab vermək, yersiz pauzalarla yol verməmə, istilahları, adları yüngül tələffüz edilməsi və s. biliyin möhkəmliyinə dəlalət edir.

Dördüncü cəhət, əldə edilmiş biliyin şagirdin praktiki tətbiq edə bilməsi bacarığını öyrənməkdir. Bu, çox mühüm bir məsələdir. Belə bir bacarıq nəticə etibarilə biliyin bir tərəfdən dərin və ya səthi olmasını, o biri tərəfdən onun möhkəmliyinin dərəcəsini göstərir.

Biliyin praktikada tətbiqini iki mənada düşünmək lazımdır: təlim prosesində və adi həyatı işdə. Cəbrdən öyrənilmiş tənliklərin məsələ həllində tətbiqi. Fizika dərslərində tətbiqi biliyin yeni bilik təlim prosesində tətbiqinə bir misaldır. Sərfdən öyrənilmiş dil qaydalarının nitqdə, məktəbdə, divar qəzetində və s. tətbiqi isə biliyin həyatı işdə tətbiqinə misaldır. Şagird həm birinci, həm də ikinci bacarığı əldə etməlidir və ona qiymət verərkən bunu da nəzərdə saxlamaq lazımdır.

Şagirdin səhv cavabını onun yanlışlıqdan seçmək lazımdır. Səhv doğru düşünməməyin, məsələnin mahiyyətini anlamamağın nəticəsi olduğu halda, yanlışla diqqətsizliyin, məsələnin təfərrüatına fikir vermə bilməməyin nəticəsidir ki, müəllimin azacıq yardımı ilə düzəldilə bilər.

Bu ümumi mülahizələrə və tələblərə əsasən, bu və ya başqa fəndən şagirdin alacağı qiymətin (bal) şərtlərini də müəyyən etmək çətin deyildir.

“5” qiyməti, proqram üzrə bütün təlim materialını bilən, bildiklərini dərin başa düşən, biliklərini praktiki məşğələlərdə, çalışmalarda müstəqil olaraq tətbiq etməyi bacaran şagirdlərə verilməlidir. Biliyi “5” qiymətinə layiq olan şagirdlər suallara tam mənası ilə düzgün, düşünülüş, inamla və rəvan cavablar verirlər, fikirlərini həm şifahi və həm də təhriri olaraq ədəbi dillə tam düzgün ifadə etməyi bacarırlar.

“4” qiyməti, bütün təlim materiallarını dərinləndirən başa düşən və möhkəm bilən, biliklərini praktik məşğələlərdə, çalışmalarda çətinlik çəkmədən tətbiq etməyi bacaran, lakin şifahi cavablarında və təhriri işlərdə kobud səhvlər deyil, bəzi yüngül xətalər buraxan şagirdlərə verilir.

“3” qiyməti, əsas təlim materiallarını bilən, lakin biliklərində bəzi səthiliklər müşahidə edilən, bilikləri praktiki işlərdə, çalışmalarda tətbiq edərkən bəzi çətinliklər hiss edən şagirdlərə verilir. Biliyi “3”ə layiq olan şagird hiss etdiyi çətinliyi müəllimin yüngül yardımını ilə rəf etməyi bacarmalıdır. Belə şagirdlər şifahi və təhriri olaraq verdiyi cavablarında, ifadələrində səhvlər buraxırlar.

“2” qiyməti, əsas təlim materiallarının əhəmiyyətli bir hissəsini bilməyən şagirdlərə verilir. Bu cür şagirdlərin cavabları inamlı və rəvan olmayır, bunlar, bir qayda olaraq, müəllimin yardımçı suallarına möhtac olurlar. Bildiklərini praktiki işlərdə, çalışmalarda tətbiq etməkdə acizdirlər, şifahi və təhriri ifadələrində tez-tez kobud səhvlərə yol verirlər.

“1” qiyməti təlim materialını tamamilə və ya onun çoxunu bilməyən şagirdlərə verilməlidir.

Qeyd etmək lazım gəlir ki, şagirdin biliyinə qiymət verməyin məsuliyyəti tamamilə müəllimin üzərinə düşür. Bu barədə müəllimə heç kəsin təzyiq etməyə haqqı yoxdur. Buna görə də müəllim şagirdə verdiyi qiymətə son dərəcədə ciddi və ədalətlə yanaşmalıdır. Bu barədə səhv və təsadüflərə yol vermək zərərindən başqa nəticə verməz.

Həm “rəhmdillik” edərək şagirdə layiq olmayan yüksək qiymət vermək, həm də “ədalətsizlik” və “xəsislik” edərək şagirdin həqiqi qiymətini azaltmaq eyni dərəcədə zərərli bir işdir, çünki bu, bir tərəfdən şagirdlərin əxlaqi keyfiyyətlərinə pis təsir edir, o biri tərəfdən, təlim keyfiyyətinin həqiqi vəziyyətini gizlətməmiş olur.

Şagirdin biliyinə verilən qiymət o qədər düzgün, obyektiv və ədalətli olmalıdır ki, onu çox və mükəmməl bilik almağa sövq etsin.

Mehdi MEHDİZADƏ,
pedaqoji elmlər namizədi

“Azərbaycan müəllimi”, 15 may, 1947-ci il, №19

MİQ: şəffaf mühit, ədalətli seçim

MİQ imtahanı ilə bağlı infotur təşkil olunub

İctimaiyyət nümayəndələri imtahan prosesini izləyiblər

İyulun 9-da müəllimlərin işə qəbulu (MİQ) üzrə müsabiqənin test imtahanı mərhələsi ilə yaxından tanış olmaq məqsədilə ictimaiyyət nümayəndələri üçün infotur təşkil olunub. Infoturda Elm və Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın üzvləri, Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin direktor müavini Vəfa Yaqublu cı-xışında qeyd edib ki, müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsi ölkənin bütün bölgələrində keyfiyyətli təhsilə bərabər çıxışı təmin etməyə xidmət edir. O bildirib ki, məqsəd həm paytaxtda, həm də regionlardakı təhsil müəssisələri üçün eyni meyarlarla seçilmiş, bilik və bacarıqları yüksək olan müəllimlərin təyin olunmasıdır.

Vəfa Yaqublu əlavə edib ki, müsabiqənin bütün mərhələlərində – həm test imtahanı, həm də müsahibə prosesində şəffaflıq və obyektivlik prinsiplərinə ciddi şəkildə əməl olunur. Infotur iştirakçıları prosesi yüksək qiymətləndirərək qeyd ediblər ki, imtahanların müasir texnologiyalarla təşkili və ictimaiyyətə açıq şəkildə aparılması təhsildə şəffaflıq və etimada əsaslanır.

Geniş fikir mübadiləsi şəraitində keçən “dəyirmi masa”-da infotur iştirakçıları maraqlandıran məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb, təklif və rəylər səsləndirilib.

olunduğunu müşahidə ediblər.

Sonra infotur iştirakçıları üçün təşkil olunan “dəyirmi masa”-da müəllimlərin işə qəbulu prosesi barədə ətraflı məlumat verilib.

Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin direktor müavini Vəfa Yaqublu cı-xışında qeyd edib ki, müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsi ölkənin bütün bölgələrində keyfiyyətli təhsilə bərabər çıxışı təmin etməyə xidmət edir. O bildirib ki, məqsəd həm paytaxtda, həm də regionlardakı təhsil müəssisələri üçün eyni meyarlarla seçilmiş, bilik və bacarıqları yüksək olan müəllimlərin təyin olunmasıdır.

Vəfa Yaqublu əlavə edib ki, müsabiqənin bütün mərhələlərində – həm test imtahanı, həm də müsahibə prosesində şəffaflıq və obyektivlik prinsiplərinə ciddi şəkildə əməl olunur.

Infotur iştirakçıları prosesi yüksək qiymətləndirərək qeyd ediblər ki, imtahanların müasir texnologiyalarla təşkili və ictimaiyyətə açıq şəkildə aparılması təhsildə şəffaflıq və etimada əsaslanır.

Geniş fikir mübadiləsi şəraitində keçən “dəyirmi masa”-da infotur iştirakçıları maraqlandıran məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb, təklif və rəylər səsləndirilib.

“Özümü sinifdə xoşbəxt hiss edirəm”

Maksimum bal toplayan müəllim

30 yaşlı Gülbahar Quliyevanın dördillik müəllimlik təcrübəsi var. O, hazırda Bakı şəhəri 159 nömrəli tam orta məktəbdə ingilis dili müəllimi kimi fəaliyyət göstərir. Bu il müəllimlərin işə qəbulu (MİQ) imtahanında iştirak edərək ən yüksək – 100 bal toplayıb. Cari ildə sertifikatlaşdırma imtahanı verərək 56 bal toplayıb: “İmtahana özüm sərbəst hazırlaşmışdım. Düzünü desəm, 90-dan yuxarı bal gözləyirdim, amma nəticə 100 olanda inana bilmədim. İmtahan mənə çətin gəlmədi, sualları rahatlıqla cavablandırıdım və hətta imtahanı 50 dəqiqə tez bitirdim”.

MİQ imtahanının elektron formada təşkilini xüsusi dəyərləndirir: “Müsabiqənin elektron formada təşkili obyektivliyi təmin edir. Burada iştirak edərkən özüm də şahid oldum ki, bütün namizədlər üçün eyni şərait yadıdır və qiymətləndirmə də hər kəs üçün eyni qaydada aparılır. İmtahan imkan verir ki, bilikli, bacarıqlı müəllimlər öz potensiallarını nümayiş etdirlsinlər və işə qəbul edilsinlər”.

2021-ci ildə MİQ imtahanında ilk dəfə iştirak edən G.Quliyeva o zaman 60 ballıq sistemlə 48 bal toplayaraq məktəbdə pedaqoji fəaliyyətə başlayıb. Gənc müəllim bu il həm özünü sınaq, həm də imtahan formatı ilə daha dərinlən tanış olmaq üçün yenidən imtahana girib. Amma bu dəfə məqsədi sadəcə iş yerinin dəyişdirilməsi deyildi: “Bu imtahanda iştirak etməkdə əsas məqsədim inkişaf etmək idi. Sertifikatlaşdırma imtahanından sonra düşündüm ki, MİQ-də də iştirak edim, suallarla tanış olum. Daim öz üzərim-

də çalışıram. Özünü təkmilləşdirmək hər bir müəllim üçün vacibdir”.

Universitetə qəbul zamanı da 606 bal toplayan Gülbahar Quliyeva müəllimlik fəaliyyətinə Azərbaycan Dillər Universitetini bitirdikdən sonra – 2017-ci ildə başlayıb. İlk illərdə özəl tədris kurslarında və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında çalışsa da, daxili bir istək onu həmişə müəllimlik peşəsinə aparıb: “Müəllimlik mənim uşaqlıq arzum olub. Özümü yalnız sinifdə, şagirdlərə nəso öyrədərkən və onlara ilham verərkən tam mənalı və xoşbəxt hiss edirəm. Məncə, müəllimlik təkcə peşə deyil, bir missiyadır”.

O, öyrətməyin və biliklərini paylaşmağın verdiyi enerjini heç nə ilə müqayisə etmir: “Bilik paylaşdıqca böyüyür, insan özü də bu prosesdə inkişaf edir”.

Tünzalə QULİYEVA

“MİQ həm də inkişafa yol açan platformadır”

Nürəddin Yüzbəyov hazırda Qusar rayonu Hil kənd Kərim Kərimov adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə coğrafiya müəllimi işləyir. Pedaqoji fəaliyyətinə 2017-ci ildə Qusar rayonu Cibir kənd tam orta məktəbində başlayıb və artıq 8 ilə yaxındır ki, müəllim kimi şagirdlərinin inkişafı və uğuru üçün çalışır.

“Bu sistem müəllimləri daim bilikli və məsuliyyətli olmağa təşviq edir”

Gənc müəllim vurğulayır ki, fəaliyyəti dövründə qazandığı ən böyük uğurlardan biri şagirdinin əldə etdiyi nəticədir: “10-cu sinif şagirdim Qəhrəman Məlikov bu il Respublika fənn olimpiadalarında coğrafiya fənni üzrə I yerə layiq görülüb və qızıl medal qazanıb. Bu, təkcə onun deyil, həm də müəllimi kimi mənim böyük qürur mənbəyimidir”.

Nürəddin Yüzbəyov deyir ki, MİQ imtahanı gənc müəllimlər üçün təkcə bir iş imkanı deyil, həm də özünü tanımaq, imkanlarını yoxlamaq və inkişafa yol açan bir platformadır. Bu sistem müəllimləri daim hazır, bilikli və məsuliyyətli olmağa təşviq edir: “MİQ sayəsində mən də daha perspektivli bir məktəbdə çalışma imkanı qazandım və daha geniş bir mühitdə pedaqoji bacarıqlarımı göstərə bildim. Müasir təhsil sistemi üçün özünü inkişaf etdirən, innovativ müəllimlərin seçilməsi vacib şərtlərdəndir. MİQ müsabiqəsi də bu baxımdan yalnız bilikli və bacarıqlı müəllimlərin seçilməsinə şərait yadırır”.

Lamiyyə ƏLİMƏRDANOVA,
Abşeron-Xızı və Quba-Xaçmaz
üzrə regional təmsilçisi

“İnanırıq ki, məktəblərimizə daha motivasiyalı və savadlı müəllimlər cəlb olunacaq”

Infoturda iştirak edən Elm və Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın üzvləri, ictimaiyyət nümayəndələri imtahan prosesi haqqında fikirlərini “Azərbaycan müəllimi” ilə bölüşüblər.

Qadın və Uşaqların Təhsilinə Dəstək İctimai Birliyinin rəhbəri Sevinc Fədaİ: “Müəllimlərin işə qəbulu üzrə test imtahanının təşkili təhsildə keyfiyyətin artırılması və peşəkar müəllim kontingentinin formalaşdırılması baxımından vacib mərhələdir. Müşahidələrimizə əsasən, imtahan mərkəzlərində namizədlərin qeydiyyatı operativ şəkildə həyata keçirilir, inzibati və texniki heyət qaydalarına ciddi şəkildə riayət edir.

Qadın və Uşaqların Təhsilinə Dəstək İctimai Birliyi olaraq, prosesin şəffaf şəkildə təşkili və iştirakçıların rahat, stressiz mühitdə imtahan verməsi üçün müxtəlif mərkəzlərə keçirilən infoturlarda iştirak etdik. İmtahandan çıxan bir neçə müəllimlə qısa söhbətimiz zamanı iştirakçıların sualların səviyyəsindən razı qaldıqlarını bildirdilər. Onların ifadələrindən məlum oldu ki, testlər fənni üzrə bilikləri və pedaqoji hazırlığı obyektiv qiymətləndirməyə imkan verir. Ümumi əhvali-ruhiyyə yaxşı idi, iştirakçıların prosesin şəffaf və ədalətli keçməsinə təqdir etdiklərini vurğuladılar.

İnanırıq ki, belə müsabiqələr vasitəsilə məktəblərimizə daha motivasiyalı, savadlı və vətənpərvər müəllimlər cəlb olunacaq. Gələcəyimizin təminatı olan uşaqların təhsili onların müəllimlərinin bilik və bacarıqlarından birbaşa asılıdır”.

“MİQ namizədlərin şəffaf və obyektiv şəkildə işlə təmin olunması üçün təqdirəlayiq addımdır”

Azərbaycan Jurnalistlər Şöbə-kəsi İctimai Birliyinin sədri Ayaz Mirzəyev: “Müəllimlərin işə qəbulu imtahanı şəffaf və bütün zəruri qaydalarına uyğun təşkil edilib. İlk müşahidəmiz belədir ki, müəllimlərin bu proseslə bağlı böyük ümid və inamı var. Hər bir namizədin özünəməxsus bacarıq və qabiliyyəti var. Bu imtahanla daha bacarıqlı və bilikli, tex-

nologiyalara açıq, daim öyrənən, yarıradıcı yanaşma nümayiş etdirən namizədlər qiymətləndiriləcəklər. Yeni məzın olan namizədlər iş axtarışındadırlar və MİQ onlara bu imkanı yadırır. Ümumiyyətlə, MİQ müsabiqəsinin təşkili müəllimlərin şəffaf və obyektiv şəkildə işlə təmin olunması üçün Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən atılmış təqdirəlayiq addımdır”.

“Bu gün imtahanla seçilən müəllimlər gələcəkdə də şagirdlərə nümunə olacaqlar”

Elm və Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın katibi Günay Əkbərova: “Son illərdə müəllimlik peşəsinə maraq artıb və bunu elm və təhsil sahəsində aparılan islahatların uğurlu nəticəsi kimi qəbul etmək olar. İxtisasca müəlliməm, bu gün müəllimlərin işə qəbulu prosesini bir daha yaxından izləmək fürsəti əldə etdim. İlk müşahidələrimiz odur ki, imtahan prosesi şəffaf keçirilir. Namizədlər müstəqil olaraq bilik və şəxsiyyətlərini ortaya qoya bilirlər. Bütün bu proseslərin bir məqsə-

di var: gələcək nəsillərin daha uğurla yetişdirilməsi. Çünki əgər biz müəllimləri imtahan olmadan, müəllimlik ixtisasına yiyələndiyi üçün birbaşa işə qəbul etsək, gələcək nəsillərin təhsil alma prosesində çətinliklərə qarşılaşa bilirik. Bu gün imtahanla seçilən müəllimlər gələcəkdə də şagirdlərə nümunə olacaqlar. Şagirdlərin onların uğur yolunu izləyib özləri də bu yolun uğurlu davamçıları olacaqlar”.

Mərzyyə KAZIMZADƏ

MİQ üzrə müsabiqənin test imtahanı mərhələsi yekunlaşıb

İyulun 2-dən etibarən həyata keçirilən müəllimlərin işə qəbulu (MİQ) üzrə müsabiqənin test imtahanı mərhələsi başa çatıb.

İmtahan prosesinə ümumilikdə 65 mindən çox müəllim dəvət olunub.

Ötən illərdə olduğu kimi, cari ildə də vakansiya seçimi mərhələsində əvvəlcə vakant yer seçmək imkanı MİQ üzrə müsabiqədə minimum tələbi ödəyən şəhid ailəsi üzvlərinə verilecək.

Müsabiqənin növbəti mərhələsi olan müsahibə mərhələsində namizədlərin peşəkar kompetensiyaları, psixoloji hazırlığı və dünyagörüşü müvafiq komissiya tərəfindən yoxlanılacaq. Mərhələ barədə yaxın günlərdə ictimaiyyətə ətraflı məlumat verilecək.

Qeyd edək ki, test imtahanında hər namizədə ixtisası üzrə ümumi təhsil müəssisələrinin fənni proqramlarına aid 40 sual, tədris metodikası və təlim strategiyalarına aid 20 sual təqdim edilib. Bu

mərhələdə ixtisas üzrə düzgün cavablandırılan test tapşırıqları 2 bal, tədris metodikası və təlim strategiyaları üzrə isə 1 bal olaraq hesablanıb. Ümumilikdə 100 ballıq qiymətləndirmə sistemi ilə qiymətləndirilib.

Test imtahanında ixtisas üzrə minimum 34 bal, tədris metodikası və təlim strategiyaları üzrə minimum 6 bal olmaqla ümumilikdə 40 bal və daha yüksək nəticə göstərən namizədlər vakant yerlərin seçiminə buraxılırlar.

Son illər ərzində mühüm addımlar ataraq uğurlu nəticələr əldə edən təhsil müəssisələrinin sayı sürətlə artır. Onlardan biri də “Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci Publik Hüquqi Şəxs”dir.

Təranə ƏLİYEVA

“Məqsədimiz gələcəyin qurucularını yetişdirməkdir”

Kollecin Metod Kabinetinin müdiri Təranə Əliyeva “Azərbaycan müəllimi” nə məlumat verərək bildirib ki, təhsil ocağının 2024-2025-ci tədris ilində əldə etdiyi uğurlar həm kollektivin, həm də tələbələrin yüksək səviyyəli fəaliyyətinin nəticəsidir: “Son dövrlərdə kollektivimizin və tələbələrimizin qazandığı uğurlar tədris metodumuzun düzgün olduğunun bariz nümunəsidir. 2024-2025-ci tədris ilində bir sıra yerli və beynəlxalq layihələrdə fəal iştirak etdik. Təhsil və sosial yönümlü layihələrdə əldə etdiyimiz sertifikatlar və diplomlar kollektivimizin peşəkarlığını bir daha sübut edib”.

Tələbələrin fərdi uğurlarını da xüsusi vurğulayan

T.Əliyeva qeyd edib ki, tələbələrimizdən bir neçəsi bu il nüfuzlu beynəlxalq olimpiada və müsabiqələrə qatılaraq təhsil müəssisəmizin adını yüksək səviyyədə təmsil ediblər: “Tələbəmiz Həsən İlkin oğlu Ələkbərzadə kollecdə oxuduğu müddətdə bir sıra tədbir və olimpiadaların iştirakçısı olub. ADA məktəbinin Süni İntellekt üzrə Respublika Olimpiadasında Azərbaycan və 6 xarici ölkədən iştirakçılar yarışda biliklərini sınayıblar. Qürurverici haldır ki, H.Ələkbərzadənin təqdim etdiyi layihə olimpiadanın ən yaxşı 10 layihəsi sırasına daxil olub və yüksək qiymətləndirilib”.

Təranə Əliyeva onu da əlavə edib ki, təhsil ocağının məqsədi yalnız bilik ötürmək deyil, eyni zamanda gələcəyin liderlərini, yenilikçi düşüncəyə malik vətəndaşlarını formalaşdırmaqdır: “Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 102-ci ildönümünə həsr olunan Respublika ifa müsabiqəsində 5 vi qrup tələbəsi Naibə Ağə qızı Sadıqova rəqs üzrə ikinci yeri, şeir nominasiyası üzrə tələbəmiz Aysu Adil qızı Qarayeva isə üçüncü yeri layiq görülüb.

Bakıda keçirilən futbol turnirində Zaur Əli oğlu Nəsirov “Ən yaxşı oyunçu” adına layiq görülərək qızıl medal və kubok qazanıb. Atletika üzrə 96-cı Yay Azərbaycan çempionatında isə tələbəmiz Vahid Kərimov 5 km məsafəyə qaçışda ikinci yerin qalibi olub.

Qeyd edim ki, atdıığımız hər bir addım tələbələrə daha da böyük zirvələrə aparacaq. Çünki təhsil bir yol deyil, gələcəkdir. Müəllimlər isə bu gələcəyin qurucularıdır”.

İdmançılarımızı İtaliyada 2 qızıl, 2 gümüş medal qazandılar

İtaliyanın Kaorle şəhərində güləş idman növü üzrə keçirilən U15 Avropa çempionatında “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin idmançıları uğur qazanıblar.

Mərkəzdən “Azərbaycan müəllimi” nə bildirilib ki, Ömər Salmanov (44 kq) (5 nömrəli İOEUGİM), Vasif Bağirov (57 kq) (Gəncə şəhər 1 nömrəli UĞİŞM) Avropa çempionu adını qazanaraq qızıl medalın sahibi olublar.

Məhəmməd Həsənli (62 kq) (5 nömrəli İOEUGİM), Ruslan Nuriyev (75 kq) (Sumqayıt şəhər 1 nömrəli İOEUGİŞM) isə gümüş medal qazanıblar.

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 20 nömrəli tam orta məktəbliseyi 2020-ci ildə bitirmiş Salmanova Əzizə Ələkbər qızına verilmiş E-281866 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şabran şəhər 1 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş Osmanov Əhməd Mustafə oğluna verilmiş E-314455 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göygöl rayon Şəhriyar kənd tam orta məktəbi 2023-cü ildə bitirmiş Əliyev İlham Həmid oğluna verilmiş E-602041 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəki Dövlət Regional Kolleci (keçmiş Şəki Dövlət Pedaqoji Kolleci) tərəfindən 2014-cü ildə Məmmədova Sonaxanın Mövlud qızına verilmiş AA-064316 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəlilabad rayon Sabirabad kənd 1 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 2007-ci ildə bitirmiş Amanova (Əliyeva) Aynur Vəli qızına verilmiş 535575 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Slavyan Universiteti tərəfindən 2021-ci ildə Həmidova Yekaterina Viktorovna-yə verilmiş C-123607 nömrəli əlavə təhsil üzrə bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 257 nömrəli tam orta məktəbi 2019-cu ildə bitirmiş Mansurov İzzət Sakid oğluna verilmiş E-209782 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Daşkasan rayon Tapan kənd ümumi orta məktəbin VIII sinfini 1985-ci ildə bitirmiş Abdullayev Ərəstun Sabir oğluna verilmiş AZ-II-624092 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 47 nömrəli tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Hüseynov Bağır Vaqif oğluna verilmiş A-313840 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şirvan şəhər 2 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 2009-cu ildə bitirmiş Məmmədov Soltanxanım (Sultan) Səbuhi qızına verilmiş A-835110 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şirvan şəhər 11 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 1991-ci ildə bitirmiş Babayeva Afət Allahverdi qızına verilmiş A-074232 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2005-ci ildə Salmanov Yaqub Mirzə oğluna verilmiş BB-II-017304 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 115 nömrəli tam orta məktəbi

1995-ci ildə bitirmiş Bəy-zadə Qiya Babək oğluna verilmiş A-093481 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Törtər şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Quliyeva (Əmirzadə) Nərgiz Namət qızına verilmiş B-393316 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Saathı şəhər 1 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Rzayeva (Fətullayeva) Xəyalə Vədadi qızına verilmiş A-474715 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Saathı şəhər 1 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbin VIII sinfini 1993-cü ildə bitirmiş Səriyeva Zöhrə Rəsət qızına verilmiş 088345 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 136 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş İbrahimov Fətəli Balami oğluna verilmiş A-678479 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 260 nömrəli tam orta məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Həsənov Cavid Elşən oğluna verilmiş E-451102 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Quba rayon Qaraçay qəsəbə tam orta ümumtəhsil məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Qürbətov İlqar Adil oğluna verilmiş A-464080 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Quba rayon Birinci Nügədi kənd 1 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 1991-ci ildə bitirmiş Ağayeva Gülçöhrə Vahid qızına verilmiş A-004473 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 29 nömrəli tam orta məktəbi 1985-ci ildə bitirmiş Nağıyeva Dürdanə Nəriman qızına verilmiş 131190 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş Qasimova Elnarə Eldar qızına verilmiş A-277373 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hacıqabul rayon Muğan qəsəbə tam orta məktəbin IX sinfini 1993-cü ildə bitirmiş Novruzov Taleh Həndan oğluna verilmiş 030187 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Xoreografiya Məktəbi tərəfindən 2002-ci ildə Paşayeva Aylin Oleqovna-yə

verilmiş AB-082201 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəmkir rayon Keçili kənd tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Abdiev Elmar Rüstəm oğluna verilmiş B-325138 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci ildə bitirmiş Səvindikzadə Ruslan Səhlik oğluna verilmiş E-418756 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağsu rayon Gəgəli kənd tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Mütəllibov Həbil Əlikram oğluna verilmiş A-155351 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Texniki Universiteti tərəfindən 2016-cı ildə Hüseynova Mehriban Ceyhan qızına verilmiş A-099738 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 95 nömrəli tam orta məktəbi 1986-cı ildə bitirmiş Əliyev Namiq Şüryan oğluna verilmiş AZ-179008 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kürdəmir şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2024-cü ildə bitirmiş Həməzəyev Bahadır Elçin oğluna verilmiş E-689348 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hacıqabul şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2024-cü ildə bitirmiş Hüseynov Emil Barat oğluna verilmiş E-718055 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hacıqabul şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2023-cü ildə bitirmiş Hüseynov Əli Əlimurad oğluna verilmiş E-588720 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 153 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Əliyev İslam Elşən oğluna verilmiş B-589859 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 184 nömrəli tam orta məktəbi 2023-cü ildə bitirmiş Əhmədova Ülviyyə Elyar qızına verilmiş E-556435 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci (indiki ADPU-nun nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci) tərəfindən 2014-cü ildə Həsənzadə Jalə Mübariz qızına verilmiş

AA-041742 nömrəli diplom və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan Dövlət Universiteti tərəfindən 2022-ci ildə Ağalarova Səma Arif qızına verilmiş C-154960 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 24 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Eyvazova Ləman Nizami qızına verilmiş B-502506 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 38 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2023-cü ildə bitirmiş Əsədov Fəxri Pərvin oğluna verilmiş E-365515 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş İsmayilova Samirə Əmrah qızına verilmiş A-025045 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 175 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2010-cu ildə bitirmiş Quliyeva Aysel Bayram qızına verilmiş A-974074 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qərbi Kaspi Universiteti tərəfindən 2020-ci ildə Nəmətova Ləman Cahid qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

8 nömrəli Bakı Peşə Liseyi tərəfindən 2003-cü ildə Babayev İlham İlham oğluna verilmiş AB-069870 nömrəli diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zərdab şəhər 1 nömrəli məktəb-liseyi 2011-ci ildə bitirmiş Cəfərov Rafail Rafail oğluna verilmiş A-076415 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gədəbəy şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Məmmədova İlaha Nizami qızına verilmiş 406650 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 47 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Bədirxanova Xavirə Mahir qızına verilmiş B-674641 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən 2022-ci ildə Nəcəfov Əkrəm Allahverən oğluna magistr diplomunun tanınmasına dair təsdiqlənib verilmis. T-028338 və I-027683 nömrəli şəhadətnamələr itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Əliabad qəsəbə 3 nömrəli tam orta məktəbi 2024-cü ildə bitirmiş Ağaməmmədov Ravil Kamaloviçə verilmiş E-

752134 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 12 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Əmrəhova (İbrahimova) Səidə Yaquf qızına verilmiş A-059230 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 34 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2010-cu ildə bitirmiş Cənnətova Aytən Fizuli qızına verilmiş A-913383 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Əliabad qəsəbə tam orta məktəbin IX sinfini 1996-cı ildə bitirmiş Cavadov Nəbi İbrahim oğluna verilmiş B-153307 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti tərəfindən 2019-cu ildə Bodurov Mahmud Məhəmməd oğluna verilmiş C-031910 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Həsərova Məhəmməd Əbdülhəmid oğluna verilmiş A-483466 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Qandax kənd tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 2013-cü ildə bitirmiş Həsərova Məhəmməd Əbdülhəmid oğluna verilmiş A-298542 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Yuxarı Tala 2 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2022-ci ildə bitirmiş Əmrəova Leyla Elmır qızına verilmiş C-680310 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Əliabad qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Hüseynova (Ramazanova) Elnarə Hüseyn qızına verilmiş A-099400 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tovuz rayon Yanıqlı kənd tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 1989-cu ildə bitirmiş Ələsgərov Elxan Rəcəb oğluna verilmiş A-498865 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

ARTI yanında Tədris Resursları Mərkəzinin kollektivi Azərbaycan İdman Akademiyasının prorektoru Ülker Babayevə qaynatası professor

MİRZƏ QURBANOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.